

N:o 47.

Toinen Saarna Kolmantena Sunnuntaina Pääsijäisestä.

Evank. Joh. 16: 16–22.

Tämä evankeliumi asettaa meidän katseltavaksemme sitä ylevää, jaloa työtä, jonka Jumala on tehnyt siinä, että Kristus, hänen ainoa poikansa, on meidän edestämme kuollut ja kuolleista jälleen noussut ylös. Tästä on paljon puhuttu ja paljoa enemmän olisi puhumista, sillä omasta puolestani havaitsen, että mitä kauvemmin tätä tutkin, sitä vähemmän sitä ymmärrän. Mutta koska Jumalan tahto on se, että häntä muistamme ja että hänen töistään ja armostaan häntä kiitämme ja ylistämme, niin on kohtuullista, että asiata tarkastelemme ja kuuntelemme siinä määrässä kuin meillä kykyä on.

Herra puhuu tässä opetuslapsilleen hämääriä ja peitettyjä sanoja, joita he eivät ymmärtäneet, ja epäilemättä menettelee Herra täten etupäässä sen vuoksi, että nämä sanat sitä huolellisemmin heidän muistiinsa painuisivat, kun niin ihmeellisiltä kuuluivat, ja etteivät he niitä unohtaisi. Muistaahan ihminen paljoa paremmin jonkin merkillisen puhelun, joka ei ole tavallista jokapäiväistä laatua.

Sen vuoksi he toistavatkin sanat kaksi kertaa ja kyselevät toisiltaan, mikähän niiden tarkoitus mahtoi olla; silloin kertaa hän ne neljännen kerran, ja sittenkin jäävät nämä sanat heille hämääriksi ja käsittämättömiksi, kunnes hän myöhemmin noustuaan ylös kuolleista ja annettuansa heille Pyhän Hengen, ilmoittaa mitä hän niillä tarkoitti, jolloin he myös hyvin ne ymmärsivät. Samoin mekin ne nyt ymmärrämme, kunhan niitä vaan luemme ja kuulemme. Mutta että ne perin pohjin ym-

märtäisimme, siitä ei tule mitään tässä elämässä, vaan, kuten olen sanonut, mitä kauvemmin niitä tutkistelemme, sitä vähemmän niitä ymmärrämme ja sitä enemmän täytyy niistä oppia.

Jumalan sana on, näet, toisenlaista puhetta ja Pyhä Raamattu toisenlainen kirja kuin ihmissanat ja kirjoitukset, jonka P. Gregorius on sattuvasti ilmaissut tuolla oivallisella lauseellaan: Raamattu on sellainen vesi, jossa suuren norsun täytyy uida, mutta jonka poikki pieni lammas voi jaloin kävellä. Sehän puhuu yksinkertaisille kylläkin selvästi ja ymmärrettävästi, mutta viisaille ja korkeajärkisille on se niin korkeata, etteivät he voi siihen ylettyä, jonka tunnustuksen P. Paavalikin itsestään Filipp. 3: 13 antaa.

Ja P. Pietari sanoo 1 Piet. 1: 12 siinä esitettävän ja kirjoitettavan sellaisia asioita, että enkeleilläkin olisi yllin kyllin tutkistelemista siinä suuressa työssä, että Kristus, Jumalan Poika tuli ihmiseksi, kärsi kuoleman ristin puussa, mutta nousi jälleen ylös ja istuu nyt Isän oikealla kädellä kaiken Herrana inhimilliseenkin luontoonsa nähden, hallitsee ja pitää voimassa seurakuntaansa perkeleen vihaa ja koko maailman väkivaltaa vastaan. Tästä me kyllä kuulemme sanoja, mutta enkelit näkevät ja ymmärtävät sen ja saavat siitä iloa ijankaikkisesti. Samoin kuin ne eivät ijankaikkisuudessaakaan voi sitä kyllikseen tutkistella, niin paljoa vähemmän voimme me sitä ymmärtää, sillä se on katoomaton, sanomaton, mittaamaton ja ääretön työ.

Sitä paitsi on tämä sanottu **de cognitione objectiva, täydellisestä kohteellisesta tietämisestä**, se on, mikä silmillä nähdään, kuten enkelit sen näkevät ja mekin tulevaisessa elämässä saamme nähdä. Mutta tässä elämässä täytyy meidän ymmärtämistemme olla toisenlainen, jolla on nimenä **cognitio practica, käytännöstä saatu tieto**, sillä meidän täytyy oppia tuntemaan tämän työn voimaa ja vaikutusta. Se tapahtuu uskon kautta, joka loppuu tulevassa elämässä, jolloin sen saamme tuntea täydellisellä näkemisellä.

Meidän on nyt siis tässä opittava, mitä Kristus tarkoittaa näillä sanoilla: **Vähän ajan perästä, ja ette näe minua; ja taas vähän ajan perästä, ja te näette minun** j. n. e., joka merkitsee: Teidän pitää itkemän ja parkuman, mutta maailma iloitsee; te tulette murheellisiksi, **mutta teidän murheenne kääntään iloksi**. Merkillistä puhetta: **vähäksi aikaa ei nähdä ja murehditaan, ja kuitenkin taas vähän ajan kuluttua nähdään ja iloitaan**.

Sanojen ja tapahtumien mukaan ovat nämä sanat varsinkin jo meidän aikanamme helposti ymmärrettävissä, sillä uskontunnustussessamme sanovat jo lapsetkin: **Minä uskon Jeesukseen Kristukseen** j. n. e., **ristiinnaulittuun, kuoleettuun ja haudattuun, ja kolmantena päivänä jälleen kuolleista ylösnousseeseen**. Nämä ovat ne kaksi pientä aikaa, joista Kristus tässä puhuu. Mutta kun tämä meissä toteutuu, kun saamme sellaista kokea ja maistaa ja kun elämän koulu sitä meille opettaa, silloin on tämän ymmärtäminen varsin korkeata. Meiltäkin, jotka uskomme Kristuksen Jumalan Pojaksi, meidän tähtemme kuolleeksi ja ylösnousseeksi, on hän katoava ja kuoleva, niinkuin apostolitkin saivat kokonaista kolme päivää kokea. Silloin vasta alkaa surkea ristiinnaulitseminen ja kuoleminen, kun Kristus minussa kuolee ja minäkin

kuolen hänelle. Sillä niinpä hän tässä sanoo: te ette saa minua nähdä, sillä minä poistun teistä, se on: minä kuolen, jolloin teidänkin pitää kuoleman, koska ette näe minua. Näin kuolen minä teille ja te kuolette minulle. Tämä vasta on tavaton, korkea, raskas murhe.

Onhan maailmassa monenlaisia murheita, samoin kuin monenlaisia ilojakin löytyy. Surua on esimerkiksi, kun joltakulta ryöstetään rahat ja tavarat tai häntä viattomasti pilkataan ja häväistään, kun joltakulta kuolee isä ja äiti, lapsi ja rakkaimmat ystävät; samoin myös, jos perkele murehduttaa ja vaivaa sydäntä raskaila ajatuksilla, jota hän kyllä osaa, niin ettemme tiedä mistä tai minkä vuoksi.

Mutta se vasta on kaikkein murheitten murhe, kun sydän kadottaa Kristuksen, niin ettei häntä enään näy eikä häneltä ole mitään lohdutusta toivottavissa. Mutta harvoin ja näin korkeasti koetellaan. Luultavasti eivät kaikki Herran opetuslapsetkaan ole sitä kokeneet, ehkei esimerkiksi P. Tuomas, Andreas, Bartolomeus, jotka olivat hyväntahtoisia, vilpittömiä, yksinkertaisia miehiä, vaan ainoastaan toiset helläsydämiset, kuten P. Pietari, Johannes, Filippus y. m., joihin nuo tässä lausutut sanat koskivat, että heidän nimittäin piti kadottaman Kristus eikä häntä näkemän.

Näille juuri tässä saarnattiinkin enemmän kun toisille, jotka nekin kyllä uskoivat ja saivat kokea Kristuksen kuolleeksi ja sitten myöskin ylösnousseeksi. Heilläkin oli heidän pieni aikansa, mutta vain vähässä, helpossa ja lapsellisessa määrässä ja ainoastaan ruumiillisena murheena. Mutta näitten on täytynyt oikein tuntea ja koetella, miltä tuntuu, kun Kristus kadotetaan näkyvistä ei ainoastaan ruumiillisesti vaan hengellisestikin, joten heillä on siis ollut kaksinkertainen suru ja murhe.

Eihän, näet, heillä ollut ainoastaan sitä ruumiillista iloa hänestä, että hän niin kauvan heidän parissaan oleskellessaan oli huolehti-

nut heistä, syönyt ja juonut heidän kanssansa, vaan he olivat myöskin ihastuneet hänen lemmelliseen, suloiseen tuttavuuteensa ja seuraansa, varsinkin koska hän oli ystävällisesti heitä kohdellut, kärsinyt heidän heikkouttaan, vieläpä leikkinytkin heidän kanssaan ystävällisemmin ja lemmellisemmin kuin mikään isä lapsensa kanssa, niin että usein salli heidän pahastikin horjahtaa ja tehdä monta tyhmää kepposta. Sen vuoksi koski heihin kipeästi näin ystävällisen Herran kadottaminen.

Mutta paljoa hullumpaa oli, että heidän sydämeensä oli se luulo piintynyt, että hänestä tulisi mahtava herra ja kuningas ja sellaisen valtakunnan perustaja, jossa hän tekisi heidät herroiksi itsensä keralla eikä sallisi heidän ikinä kuolla. Tämä oli tähän asti ollut heidän sydämellinen ilonsa ja luottamuksensa tähän Vapahtajaan.

Mutta nyt he kadottavat molemmat ja samalla kertaa; ei ainoastaan Herransa ystävällisen seurana vaan myöskin tämän ihanan suloisien toivonsa ja putoavat päistikkaa helvetin syvyyteen ja ikuisen murheeseen, kun heidän Herransa mitä häpeällisimmällä tavalla surmataaan. Heidän itsensäkin täytyi nyt joka hetki odottaa, milloin hänen tähtensä joutuisivat samanlaiseen kohtaloon, niin että heidän täytyi murhemielin ajatella: Ah, kuinka kaikki turvamme nyt on kadonnut! Me toivoimme tämän miehen kautta pääsevämme suuriksi herroiksi ja kaikesta ilosta osallisiksi. Nyt makaa hän haudassa, ja me olemme joutuneet Kaifaksen ja juutalaisten käsiin; nyt eivät ketkään ihmiset maan päällä ole kurjempia, onnettomampia kuin me.

Katsos, tämä on vasta sydäntuskaa ja murhetta, josta Kristus tässä oikeastaan puhuu ja johon Jumala ei ketään johdata antamatta samalla sitä lohdutusta, mikä tässä evankeliumissa osoitetaan. Sanottakoon vaan muutakin ruumiillista kärsimystä ja hätää

murheeksi, jos esimerkiksi Kristuksen tähden saa kärsiä vainoa, vankeutta ja kurjuutta tai täytyy menettää tavaransa, kunniansa ja henkensäkin. Mutta se vasta on kaikkein syvin murhe, kun itse Kristus kadotetaan. Silloin on kaikki lohdutus ja kaikki ilo matkassaan eikä ole mitään apua taivaasta, ei auringosta, ei kuusta, ei enkeleistä eikä mistään luodusta, eikä itse Jumalastakaan. Ilman Vapahtajaa Kristusta ei ole yhtäkään muuta auttajaa taivaassa eikä maassa; mistä siis hän on poistunut, sieltä on kaikki autuus ja lohdutus poissa, ja silloin on perkele saanut tilaisuuden mieltään myöten rääkätä ja ahdistella murheellista sydäntä, vieläpä Jumalan nimen ja persoonan varjollakin, johon hän oikea mestari onkin.

Toisaalta on taas kaikkein ilojen ilo se, jonka sydän saa Vapahtajasta Kristuksesta. Sanotaan tosin sitäkin iloksi, kun iloitaan suuresta onnesta, rahasta, tavarasta, kunnia j. n. e., mutta tämä kaikki on ainoastaan lapsellista ja hupsua iloa. Sitten on myöskin häpeällistä perkeleen-iloa, joka riemuitsee toisen vahingosta ja onnettomuudesta. Siitä puhuu Kristus tähän tapaan: Maailma on iloitseva ja salaa naurava teidän valitustanne ja itkuanne, kun minut tappavat ja minulle kaikkea pahaa tekevät.

Samoin muissakin maallisissa asioissa ovat monet sellaisia, etteivät voi ennen tulla iloisiksi, kuin ovat saattaneet toiselle vahinkoa tai näkevät lähimmäisellensä huonosti käyvän. He ovat yhtä tunnottomia kuin tuo myrkyllinen eläin salamandra, joka on niin kylmä, että voi tulesakin elää ja oleskella. Samoin elävät nämäkin ja lihovat toisten ihmisten vahingosta. Nämä ovat oikeita perkeleen sikiöitä ja tämmöistä on se korea kateus, joka on pahoillaan, kun toisen hyvin käy, ja joka mielellään tyytyisi yhteen silmään, kun vaan lähimmäisellä ei olisi kumpaakaan.

Mutta tämä ei ole vielä mitään sen ilon rinnalla, jota maailma täynnä perkelettä kiihoitusta tuntee Kristusta ja hänen kristittyjänsä kohtaan, kun se oikein ilakoiden iloitsee siitä suuresta vahingosta, että Kristus on ristiinnaulittu, kaikki apostolit pakosalla, seurakunta maahan kukistettu, hänen sanansa mykkänä ja hänen nimensä aivan jäljettömästi hävitetty. Tämäkin on hengellistä iloa, samoin kuin toisaalta taas korkea murhe on hengellistä, mutta ei Pyhästä Hengestä; mutta sellaisia löytyy, jotka ovat ilkeän perkeleen omia sieluineen ja ruumiineen, vaikka heitä sanotaankin viisaimmiksi, oppineimmiksi ja pyhimiksi maan päällä. Eihän Juudan kansakaan keskuudessa ollut ylimmäisillä papeilla, fariseuksilla eikä kirjanoppineilla mitään rauhaa eivätkä tietäneet mistään muusta ilosta, niin kauvan kuin kuulivat Kristuksen nimeä mainittavankaan ja hänen sanansa kaikuvan tai näkivät yhdenkin hänen opetuslapsensa hengissä.

Samoin myöskin Viis. Kirj. 2: 15 semmoiset sanovat: **Työläästi me voimme hänen kuulla ja nähdä.** Ja kun hän riippuu ristillä, pilkkaavat ja häpäisevät he häntä suurella ilolla: **Jos hän on Jumalan Poika ja Israelin kuningas, niin astukoon nyt alas ristiä; hän turvasi Jumalaan, päästäköön nyt hänen** y. m., Matt. 27: 40, 42, 43. Katsoppas, kuinka heidän sydämensä kuohahtelee ilosta, ja mikä paratiisi ja taivas heillä onkaan siinä, että näkevät rakkaan Herran ristinpuussa pilkattuna ja kuolemaan annettuna! Ja vieläpä kun he itse ovat sen tehneet, maistuu se heistä paljaalta sokurilta ja hunajalta.

Katsoppas, sellaisen ilon antaa Kristus tässä maailmalle ja toisaalta taas kristityilleen sen korkean murheen, että heidän täytyy tämmöistä nähdä, kuulla ja kärsiä, joka tunkee heidän sydämensä, ruumiinsa ja henkensä läpi. Täten kuvaa hän tosiaankin maailman sel-

laiseksi julmaksi ja hirmuiseksi perkeleen lapseksi, jolla ei suurempaa iloa ole, kuin nähdä Kristus hukkuvan ja hänen kristittynsä tulevan häpeällisesti kirotuiksi ja surmatuiksi.

Samanlaista saamme nykyään nähdä myöskin koreissa herrasmiehissämme, paavissa, kardinaaleissa, piispoissa ja heidän kurjissa kätyreissään, jotka kikattavat ilosta haistaessaan meille hiukankaan pahaa tapahtuneen ja jotka mielellään soisivat, ettei se vaan salassa pysyisi, vaan kajahtaisi aina helvetin syvyyteen asti. Voi rakas Jumala, mitä me sitten olemme heille tehneet? Onhan heillä rahaa ja tavaraa, valtaa ja kaikkea kyllin, josta meillä on tuskin rahtuakaan. Eikö se riitä, että ovat meitä mahtavampia kaikessa, missä haluavat, ja me sen sijaan olemme kiusattuja ja kurjia. Vieläkö heidän pitää oleman niin katkeria vihollisia meille, etteivät soisi meille Jumalan armoa, vaan tahtoisivat meidän palavan syvimässä helvetin tulella?

Onhan se kauhea kuva ja helvetillisen hengen oikea hedelmä, että he voivat niin määrättömästi iloita, vaikka ei syynä olekkaan mikään hyvä eikä maailmallinen tai inhimillinen riemu. Niinpä niinkin, ei mikään kulta eikä hopea ihastuta heitä niin suuresti, ei mikään soitto helise heistä niin suloiselta, ei mikään juoma maistu heille niin makealta, kuin nähdä hurskasten kristittyjen onnettomuutta ja murhetta. He ovat niin palavissaan vihasta ja kostonhimosta, ettei heillä oikein iloista hetkeä voi olla, ennen kuin saavat laulaa: Jumalan olkoon kiitos, että kerrankin on noista roistoista päästy. Nyt olemme evankeliumin juurittaneet pois. Sillä välin ei heillä ole mitään rauhaa eikä mikään ilo heille maistu, kunnes asian tälle kannalle ovat saaneet.

Tätä he ovat tähän asti takaa ajaneet ja osaksi päässeet tarkoitustensa perille kaikenlaisilla juonilla, vehkeillä ja tempuilla. Muutamista, jotka he ovat kynsiinsä saaneet ja hen-

giltä ottaneet, onkin Jumala heille hetkeksi suonut vähän iloa, mutta silti eivät he ole vielä likimainkaan saaneet sisuansa tyydytetyksi oikein mielensä mukaan.

Siis tarkoittaa Kristus sanoillaan tätä: Te olette nyt kuulleet, sekä mikä ilo maailmalla että mikä murhe teillä on oleva. Sen vuoksi oppikaa ja painakaa se mieleenne, kun kerran tämmöistä kohtaloa kokea saatte, että voisitte olla kärsivällisiä ja tämmöisessä kärsimyksessä oikean lohdutuksen löytäisitte. Minun täytyy näin koetella teitä ja antaa teidän maistaa, mitä se on, että minun kadotatte ja olette sydämässänne kuolleet, jotta edes suunnilleen oppisitte tämän salaisuuden ymmärtämään; sillä te ette muuten voi minua täydelleen tutkia. Teille on oleva liian korkeata täydelleen käsittää sitä ylevätä työtä, että Jumalan Poika menee Isän tykö, se on: kuolee ja nousee ylös teidän tähtenne saattaaksensa teidätkin taivaaseen. Ellen minä välistä antaisi teidän sellaista koetella, niin pysyisitte te ymmärtämättöminä ja tulisitte lopuksi aivan kelvottomiksi.

Sentähden täytyy teidän, sanoo hän, valmistua ja taipua koettelemaan, mikä tämä **modicum, vähä aika**, on, ettette sen kestäessä epäilisi ja menehtyisi. Sentähden sanon minä teille edeltäpäin, että näin pitää käymän. Teidän täytyy sekä sisällisesti että ulkonaisesti, se on: ruumiin ja sielun puolesta, sellaista murhetta saada ja kärsiä. Mutta kun se tapahtuu ja tuo pieni aika alkaa, ja kun teillä ei enään ole mitään turvapaikkaa, vaan olette kadottaneet sekä minun että Jumalan, niin muistakaa kuitenkin silloin minun sanani, jotka teille nyt sanon: **Tämä kestää ainoastaan vähän aikaa**. Jos te ainoastaan tämän lauseen opitte ja mielessänne säilytätte tämän sanan: **vähän aikaa ja taas vähän aikaa**, niin ei teillä ole hätää oleva.

Ensimmäinen vähä aika, jolloin minut nyt näette ja vielä olen teidän luonanne, kunnes teistä eroon, on helppo kärsiä ja voittaa. Mutta **toinen** pieni aika, jona ette minua näe, tulee teille kylläkin pitkäksi ja raskaaksi, sillä se vasta on oikea murheen hetki, jolloin minä kuolen teiltä kaikkine iloineni, lohdutuksineni ja varjeluksineni, joka teillä minussa on; ja silloin olette te mielestänne tykkänään hukassa.

Mutta rakkaat lapsukaiseni, muistakaa kuitenkin älkääkä suinkaan unohtako, mitä teille nyt sanon: Sitä ei pidä ijankaiken kestämän; vähäksi ajaksi on teidän pakko minut kadottaa ja olla minua näkemättä; se teidän nyt kuitenkin kerran täytyy saada kokea ja oppia. Mutta muistakaa kumminkin sen verran, että minä olen sanonut tätä **vähäksi ajaksi**; ja minun silmissäni se onkin ainoastaan lyhyt pieni hetki, vaikka se ei ole teidän sydämässänne ja tunteessänne pieni, vaan suuri, vieläpä ijankaikkisestikin suuri ja suuresti ijankaikkinen hetki. Sillä kun minä olen teiltä otettu pois, ette te tunnettanne noudattaen voi muuta ajatella, kuin että olette kaikki kadottanut, sillä olenhan minä teidän ikuinen tavaranne ja ijankaikkinen lohdutuksenne. Missä tätä lohdutusta ei ole, siellä on sijassa pelkkä ijankaikkisuus eikä enään mikään pieni aika, nimittäin ijankaikkinen murhe ja kuolema.

Katso, näin saarnaa hän tässä opetuslapsillensa, meille kristityille lohdutukseksi, että me, kun Jumala meitä tällä kiusauksella koettelee, tapahtukoon se sisällisesti tai ulkonaisesti, ruumiillisesti tai hengellisesti, varsinkin tuolla korkeimmalla kiusauksella, kun Kristus on sydämestämme kadonnut – että me silloin oppisimme tämän lauseen ja, vaikka emme muuta voisikaan, kuitenkin sydämemme virvoitukseksi ja vahvistukseksi säilyttäisimme pisaraisen tuota laventelivettä: **Onhan minun Herrani Kristus sanonut, että sitä on kestävä ainoastaan vähän aikaa**.

Jos siis olen hänen kadottanut enkä yhtään mistään ilosta tiedä, vaan olen pelkkään murheeseen nääntymässä, tahdon minä kuitenkin käyttää tätä pisaraista ja säilyttää sitä virvoitukseksi, koska hän ei ole minulta kadoksiin jääpä, sillä hän sanoo: tämä on kestävä ainoastaan vähän aikaa, vaikka se tuntuisikin suurelta, pitkältä ja ijankaikkiselta. Hän tulee jälleen takaisin, kuten hän tässä ja Joh. 14: 18 sanoo: **En minä jätä terveitä orvoiksi, vaan minä tulen teidän tyköne**, vieläpä sillä tavalla, että teillä tämän vähäisen murhetken sijassa pitää olla ijankaikkinen lohutus ja ilo.

Sitä vastoin, sanoo Kristus edelleen, antakaa vaan maailman iloita tästä teidän kärsimistänne ja murheestanne, vaikka sillä ei siihen mitään muuta syytäkään ole kuin ainoastaan pelkkä perkeleellinen kateus, joka sen niin syvästi on sokaissut, kiukustuttanut ja katkeroitannut, ettei sitä mikään ilo tyydytä, ennenkuin se näkee kukistumisenne ja turmionne. Tämä on sen sydämellinen ilo ja huvitus ja tämän he pitävät ijankaikkisena tai vaallisena ilona, kuten sanovatkin: Katso kaammepa, auttaako Jumala häntä; jos hän on Jumalan Poika, niin astukoon alas ristiltä, Mark. 15: 31, 32. Aivan kuin tahtoisivat sanoa: Hän on nyt poissa ja hänestä on ijankaikkisesti päästy. Mutta katsoppas, mitä edelleen seuraa.

Samoin kuin teidän, sanoo hän, ei pidä ijankaikkisesti kadottaman minua näkyvistänne eikä jäämän murheeseen, samoin ei heidänkään pidä ijankaikkisesti iloitseman teidän onnettomuudestanne, vaan heilläkin pitää ainoastaan vähäinen aikansa oleman ja, kuten sanotaan, ilo, joka ei ole hyvän edellä. Sillä minä tahdon kohta jälleen tulla teidän tyköne ja tehdä heidät vielä hurjemmiksi ja katkerammiksi kuin ennen koskaan. Se tulikin heissä täytetyksi Kristuksen ylösnousemisen

jälkeen, sillä juutalaisilla ei ole mitään katkerampaa kärsimystä, kuin että heidän täytyy jotakin kuulla ja lukea Herrastamme Kristuksesta. Ainoastaan se heitä vähäksi aikaa ilahutti, että saivat Kristusta ja hänen äitiänsä Maariata mitä häpeällisimmin häväistä, mutta mitään oikeata iloa ei heillä ikänä voi olla, vaikka he mielellään soisivat ja yhä vieläkin toivovat, että heidän Messiaansa tulisi tuhoamaan kaikki kristityt.

Sama on laita meidänkin Kaifaksemme ja Juudaksemme, paavin ja hänen kaikkein kätyriensä, jotka lakkaamatta lohduttavat itseään toivomalla kerran saavansa meidät perinjuurin poishäädetyksi. He eivät voi käydä iloisiksi meidän eläessämme ja evankeliumia saarnattaessa eivätkä he voi löytää tyydytystä mistään inhimillisestä huvituksesta; vieläpä muuttamat ovat niin hurjistuneet, etteivät voi lakata meluamasta eikä raivoamasta, ennen kuin kaikki olemme hengiltä. Kun tämä tapahtuu, silloinpa kerraksi ilostuvat. Mutta se riempäivä ei ole heille koittava, vaikka sitä sydämestään toivovat. Vaikka nimittäin meidät päiviltä saataisiinkin pois, niin on kuitenkin evankeliumi aina pysyvä ja meidän sijaamme on toisia tuleva, josta heille taasen uutta sydänsurua johtuu.

Turkkilainenkin ajattelee juurittaa Kristuksen pois ja pysyttää oman mahomettinsa kaikkeen maailmaan sekä iloitsee, jos joskus siinä onnistuu. Mutta tavoittelemaansa iloa ei pidä koskaan saavuttaman, sen on häneltä riisittävä tämä meidän Herramme, jota hän itsekin sentään korkeasti ylistää ja täytyy pitää suurena profeettana. Tekeepä hän vielä kerran tämän ilon hänelle suolaiseksi ja karvaaksi kuolemansa ja ylösnousemisensa ylevän työn kautta, jolla hän synnin, kuoleman ja perkeleen on jalkoihinsa polkenut. Tämän on Jumala hänen kauttaan tehnyt ja Raamatuissa ennakkolta julistanut, ja siihen turvaten ovat rakkaat

profeetat ja isät tässä ilossa kuolleet, kuten Kristus Joh. 8: 56 Aabrahamista sanoo.

Jos hän sen on pitänyt voimassa silloin, kun tämä ei vielä ollut tapahtunut, vaan oli ainoastaan sanoissa ja lupauksissa, kuinka paljon enemmän hän onkaan sen tästä lähtien voimassa pitävä, kun se jo on tapahtunut ja julistettu koko maailmassa vieläpä taivaassakin enkelien kautta. Tätä et voi eikä taida paavi eikä Turkkilainen tukauttaa eikä hävittää. Raivotkoot vaan sitä vastaan ja luulkoot saaneensa sokuripalasen tehtyään kristikunnalle jotain vahinkoa, mutta sitä riemua, jota he toivovat ja himoitsevat, ei heidän ikänä pidä saavuttaman.

Iloitkoot he vähän aikaa, sanoo Kristus, mutta ei kauvemmin kuin te murehditte. Tämä on totisesti lyhyt ilo, samoin kuin teidän murheennekin on lyhytaikainen ja on pian iloksi muuttuva, vieläpä sellaiseksi iloksi, **jota ei kenenkään pidä teiltä ottaman pois.** Epäilemättä on samalla myöskin vihamiestemme ilo muuttuva murheeksi, joka ei myöskään loppuva ole.

Mutta ei teilläkään ole täällä maan päällä oleva kylliksi iloa, jolla janonne täydellisesti voisitte sammuttaa, vaan ainoastaan esimauksi ja virvokejuomaksi, sillä se on liiaksi suuri eikä sitä voida koskaan loppuun ammentaa. Samoin on se työkin, joka tämän ilon vaikuttaa, liian suuri ja tutkimaton; ja Jumala sekoittaa ja miedontaa sen niin täällä maailmassa, että niitten, joilla olisi syytä iloita, täytyy paljon kärsiä ja murehtia, ja toisaalta taas niillä, joiden pitäisi murehtia, on iloa ja hyviä päiviä, kuitenkin niin, että tämäkin heidän ulkonainen ilonsa on kyllä suolattua.

He nimittäin eivät voi oikeata haluaansa sisällistä iloa saavuttaa, jonka vuoksi heiltä ulkonainenkin turmeltu, sillä heitä ei ilahuta heidän tavaransa, mahtavuutensa, kunniansa, huvituksensa eikä hekumansa, ei-

vätkä he voi laskea päätänsä levolle, ennen kuin sen päivän ovat nähneet, jolloin Kristus on kuollut ja hänen kristittynsä hävitetty pois. Mutta ennen kuin heille se päivä sarastaa, pitää heidän kuoleman, perkeleen ja helvetin heidät ijankaikkisesti nielemän. Eivätkö he ole kurjia, viheliäisiä ihmisiä, joita tulee suuresti surkutella? Eihän heillä, mikä kaikkein ilkeintä on, ole kateutensa ja vihansa vuoksi oikeata ajallistakaan iloa, jota haluavat, niin että me olemme jo heidän itsensä kautta heitä liiaksikin kostaneet. Mitä, näet, heillä voisi olla suurempaa onnettomuutta ja minkä suuremman vahingon he voisivat itselleen tehdä, kuin että juuri oman ilonsa turmelevat ja tyhjäksi tekevät?

Toisaalta on meilläkin kyllä murhetta sekä sisällistä että ulkonaista, kun Kristus kätkeytyy meiltä, mutta tämä ei johdu kateudesta ja vihasta lähimmäistä kohtaan, vaan siitä, ettei meillä ole korkeinta tavaraamme Kristusta. Sen sijaan on jo tähän murheeseenkin se sokuri sekoitettuna, että Kristus sanoo: Rakkaani, odota vaan vähän aikaa, tämä ei ole oleva ijankaikkinen vaan lyhyt murhe, pian tulee parimmat ajat, ainoastaan vähästä murheen ajastahan tässä puhe on.

Tämän sanan minä kuulen, mutta murheen vallitessa on se niin syväälle sydämeeni piiloutunut, etten tunne enkä muista tätä lohdutusta, vaan ajattelen olevan mahdotonta, että suru loppuisi. Mutta kuitenkin pitää se minua sen verran pystyssä, etten minä luovu Kristuksesta vihollisten puolelle. Se puhuu kyllä murheesta ja ahdistuksesta, mutta sanoo kuitenkin, ettei murhe ole lakkaamatta oleva katkeraa, samoin kuin taas heidänkään puolellaan ei ilo ole läpeensä makeata sokuroitua, vaan niinkuin siihen on aina sekoitettu koiruhoa ja sappea, samoin on meidänkin murheessamme aina sokuria ja hunajaa.

Kuulkaamme siis toki Kristusta ja oppi-
kaamme ymmärtämään hänen lauseensa, ett-
emme tuomitsisi tuntemisemme mukaan,
kuin olisi asiamme ikuisesti hukassa eikä
murheellamme mitään loppua. Näin tunnet ja
ajattelet sinä, sanoo hän, sen tiedän hyvästi,
mutta kuule toki, mitä sinulle sanon, ja opi ai-
noastaan tuo sana **modicum** vähän aikaa. Se
täytyy sinun siis saada tuntea, mutta se ei ole
sinua vahingoittava eikä se ole kauvan kestä-
vääkään. Täten on jo murhe sokeroitu ja lie-
vennetty.

Tämän vähäisen hetken ohi mentyä ja sen
kestettyämme saamme kokea hänen sanansa:
Teidän murheenne kääntään iloksi. Silloin
alkaa oikea sydämellinen ilo ja sydän veisaa
ikuista hallelujaansa: Kristus on noussut ylös,
vaikka se vasta tulevassa elämässä tulee täy-
delliseksi ja jatkuu ilman mitään puutosta ja
loppua.

Katso, näin on tässä evankeliumissa esi-
tettynä opinkohta sekä Kristuksen kuolemasta
että ylösnousemisesta ja neuvottuna, kuinka
meidän tulee siinä itse teolla ja kokemuksella
opetella ja harjaantua. Meidän ei tule sitä ai-
noastaan korvillamme kuulla ja suullamme
puhua, vaan myöskin se tuntea ja siitä sellai-
nen voima saada, että ruumiimme ja sielum-
me sen kautta muuttuu.

Jos nimittäin Kristus kuolee minussa ja
minä kuolen hänelle, on se suuri muutos elä-
mästä kuolemaan. – Mutta silloin täytyy mi-
nun oppia pysymään uskolla lujasti kiinni
Kristuksen lausumassa sanassa: **vähän aikaa.**
Minun täytyy ei ainoastaan kuulla vaan sydä-
meenikin painaa se, ettei tämä ole ikuisesti
kestävä, vaan että muutos tapahtuu kuolemas-
ta elämään, kun Kristus jälleen nousee minus-
sa ylös ja elää ja minä tulen eläväksi hänessä.
Ja siinä tapauksessa sanotaan: **Minä tahdon
teidä jälleensä nähdä, ja teidän sydämenne
on iloitseva, ja ei kenenkään pidä teidän
ilianne teiltä ottaman pois.** Tämän varalle
täytyy jokaisen kristityn olla varustettuna, kun
tarve vaatii, sillä jotain tästä ainakin saadaan
kokea joko elämässä tai kuoleman hetkellä,
jolloin muistettakoon tämä Kristuksen lause
älköönkä annettako tätä lohdutusta riistää sy-
dämeistä. Amen.

Mitä evankeliumista olisi tekstin mukaan
enemmän puhumista, sen saat itse lukea seli-
tyksestäni Johanneksen kolmesta luvusta, jois-
sa Kristus viimeisellä ehtoollisellaan saarnaa
opetuslapsilleen ja joissa tämän ja seuraavan
sunnuntain evankeliumit ovat kokonaisuudes-
saan luettavina.